

ПІДСИСТЕМА ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Подрез-Ряполова Ірина,

*Україна, Науково-дослідний інститут правового забезпечення
інноваційного розвитку Національної академії правових наук
України, науковий співробітник,
learnwisdom40@gmail.com*

Анотація: Рассматриваются проблемы развития и функционирования инновационной инфраструктуры на региональном уровне. Определяются основные составляющие инновационной инфраструктуры, а так же основные правовые проблемы развития и функционирования инновационной инфраструктуры на региональном уровне. Подчеркивается необходимость усовершенствования институционно-правового обеспечения развития регионов.

Abstract: The problems of the development and functioning of innovative infrastructure at the regional level are considered. The main components of the innovation infrastructure are determined, as well as the main legal problems of development and operation of the regional innovation infrastructure. The need to improve the institutional and legal support of regional development of regions is noted.

Keywords: innovation infrastructure, socio-economic development, regional level, regional differentiation, legal regulation.

В умовах розгорнутого процесу сучасної регіоналізації, підвищення ролі регіонів щодо економічного зростання країни, вимагають правового аналізу та дослідження проблеми інноваційного розвитку економіки. При цьому особлива увага повинна приділятися розвитку інноваційної інфраструктури, зокрема її функціонуванню на регіональному рівні. Важливим актуальним питанням у рамках окресленої проблематики відіграє забезпечення ефективної розбудови інноваційної інфраструктури з врахуванням особливостей соціально-економічного рівню розвитку кожного регіону.

Динамічний інноваційний розвиток регіонів повинен передбачати наявність ефективної інноваційної інфраструктури, яка може сприяти інноваційному розвитку і розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, притоку інвестицій в економіку регіонів і інтеграції України в європейські структури.

Визначення складових інноваційної інфраструктури містить Концепція розвитку національної інноваційної системи, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.06. 2009 р. N 680-р [1], згідно з нормами якої національна інноваційна система включає підсистему інноваційної інфраструктури, що складається з виробничо-технологічної, фінансової, інформаційно-аналітичної та експертно-консалтингової складової, а також з технополісів, технологічних та наукових парків, інноваційних центрів та центрів трансферу технологій, бізнес-інкубаторів та інноваційних структур інших типів; інформаційних мереж науково-технічної інформації, експертно-консалтингових та інжинірингових фірм, інституційних державних та приватних інвесторів. Також в Концепції відмічається, що однією з причин зниження рівню технологічного та інноваційного потенціалу національної економіки є нерозвинута інноваційна інфраструктура та визначаються основні завдання розвитку національної інноваційної системи та шляхи їх вирішення у напрямі розвитку інноваційної інфраструктури, так, основними завданнями є: 1) забезпечення розвитку системи фінансово-кредитної підтримки реалізації конкурентоспроможних науково-технічних та інноваційних програм і проєктів; 2) забезпечення розвитку виробничо-технологічної інноваційної інфраструктури; 3) забезпечення розвитку ефективної інформацій-

но-аналітичної та експертно-консалтингової інфраструктури інноваційної діяльності; 4) створення умов для трансферу технологій та підвищення ефективності охорони прав інтелектуальної власності. На даний час причини зниження рівню технологічного та інноваційного потенціалу національної економіки залишаються актуальними та потребують вирішення і подальшого поглиблення з урахуванням специфічних особливостей сучасного стану функціонування інноваційної інфраструктури.

Слід визначити, що розвиток інноваційної інфраструктури в регіонах здійснюється з певними особливостями, при наявності диференціації регіонів за рівнем соціально-економічного розвитку, що обумовлює різні можливості для функціонування інноваційної системи, відсутність комплексного підходу до організації діяльності інфраструктури на рівні державної влади.

Так, наведені в роботі А. Р. Стояновського результати аналізу діяльності інноваційних структур вказують на неоднорідний рівень їх розвитку за регіонами України, з переважним скупченням інноваційних структур в місцях централізації фінансових ресурсів (найперше бюджетних) – у столиці та обласних центрах, а також в місцях функціонування потужних промислових комплексів: у Дніпропетровську, Донецьку та Харківській області, м. Києві [2, с. 379].

В сучасних умовах в Україні існує суттєва диференціація рівня інноваційного забезпечення конкурентоспроможності регіонів, тобто не всі регіони мають можливість для залучення у свою економіку інноваційних ресурсів. З огляду на це потрібно на державному рівні реалізовувати заходи для посилення інноваційного забезпечення й у цілому підвищення рівня конкурентоспроможності частини регіонів [3, с. 151].

Для забезпечення сталої динаміки інноваційного потенціалу регіонів України важливою правовою проблемою також є недостатня нормативно-правова урегульованість питань розвитку інноваційної інфраструктури регіону та недосконале інституційно-правове забезпечення регіонального розвитку. Тобто, створення і функціонування розвиненої інноваційної інфраструктури на регіональному рівні вимагає вдосконалення інституційно-правового забезпечення регіо-

нального розвитку, що передбачає існування ефективного механізму правого регулювання та прийняття відповідних нормативних рішень в тому числі і на регіональному рівні. Гарантом сталого розвитку регіонів країни та стимулювання розвитку їх інноваційного потенціалу має бути розробка нової методології щодо забезпечення належного формування цього потенціалу з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку регіонів на сучасному етапі, створення типової для всіх регіонів та адміністративно-територіальних одиниць системи суб'єктів інноваційної інфраструктури.

Вирішення визначених проблем можливо шляхом вдосконалення інституційно-правового забезпечення регіонального розвитку та забезпечення рівних можливостей для кожного регіону з обов'язковим урахуванням певного потенціалу. Для створення та розвитку місцевих інноваційних інститутів необхідна участь у цьому процесі регіональних органів влади, а також активна діяльність регіональних та місцевих органів влади щодо стимулювання побудови інституційних засад становлення інноваційного потенціалу в регіоні. При цьому, всі засоби стимулювання процесів формування інноваційного потенціалу регіонів повинні враховувати індивідуальні особливості розвитку регіонів, з обов'язковою розробкою диференційованих підходів до інноваційної підтримки їх розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНШИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція розвитку національної інноваційної системи: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009 р. № 680-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-%D1%80>
2. Стояновський А. Р. Розвиток інноваційної інфраструктури по регіонах України. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/13977/1/55_373-380_Vis_727_Menegment.pdf
3. Комірна В. В. Диверсифікація інноваційно-інвестиційної діяльності регіонів як ключовий елемент соціально-економічного розвитку просторових систем. *Економічні інновації*. 2015. Вип. 59. С. 150–164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecinn_2015_59_20